

Sy-li spěwał,
Pilnje džělal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoju mōeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje džělaš
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew čel

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Ssmolerjez kmicziščežerni w Budyschinje a je tam sa schtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacż.

Njedžela Rogate.

1. Tim. 2, 1—3.

Naž požol Boži stupi njedžela Rogate do ſrjedžisny ſcheczijanskich wožadow s móznym a raſnym hložom: modlze žo, proſheže! Naž nuſne je tajke napominanje! Nicžo žo ſwetej tak njewuſhne njesda, nicžo jemu ſa tak njemózne njeplacži, nicžo žo tež wot naž ſ tajkej ſiwoſežu a njewěſtoſežu njedokonja kaž modlitwa, a tola zyrkej nicžo mjenje parowacž njemóže, a tola my žanu wjetſchu móz njeſnajemy, a tola my nicžo ſ wjetſchei nutrnoſežu, ſwérnoſežu a dowěrnnoſežu dokonjecž njedyrbjeli hacž modlitwu. Węſeže, tež próza a dželo matej ſwoje prawo, ale Bože žohnowanie tola jeno tam bydli, hdżež žo ružy tež ſ modlenju ſtykuſtej. Scheczijanskemu fabrikantej raſ jeho pschedzel ſtary klóſchr poſa, kotryž běſche do fabriki pschedwarjeny, a pschi tym praji: tute klóſchtry ſu padnyłe, dokelž žo w nich jeno modlesche. To wotmołwjenje na to rěkaſche: tež fabriki njewobſteju, hdžyž žo w nich jeno džela.

Haj, spěwaj a džělaj, po tym naſhi wótzojo czi- njachu a běchu ſbožowni; naſhi cžaſ do spěwanja wjele njedžerži a wſchitku wažnoſež na džělanje kladže; žadyn džiw, ſo žo dželo tak husto ſ morkotanjom a ſdyhowanjom ſtawa a žane žohnowanie na nim njewotpocžuje. Cžlowjek wſchak nijeje jeno ſa ſemju ſtowjeny, wón w ſebi kruch węžnoſež noſy; hdżež žo tuta węžnoſež ſapomnja a duscha žo ſakomža, dyrbí cžlowjek ſchłodowacž. Nichto njemóže

njeſchtraſowaný ſtaru koſení pschedtupicž: Spěwaj a džělaj!

Ale wſchitko w prawym rjedže: najprjedy ſpěwanje, potom džělanje, kaž to tež naſch japoschtol wupraja: teho- dla ja napominam, ſo by pschede wſchěni wězami žo ſtała próſtwa, modlitwa.

Duž, lubi ſcheczijenjo, modlze žo!

To rěka po naſchim teſſe:

1. Proſhcze!
2. Čzińče dobroproſchenje!
3. Džakuſcze žo!

1. Proſhcze! Proſyhſh ty? Proſyhſh ty rad, ſ wje- ſelom a ſ nutrnoſežu? Džecži proſcha: kaž dolho ty to njemóžes, ſy ty wotročk, bjes towoſtwa ſe ſwojim Bohom, bjes prawego dowěrjenja ſ jeho pomožy. Wſchitz ſwježi ſwjateho piſma ſu modlerjo byli. Abraham žo ſhrobli, ſ tym ſenjem rěczecž, runjež bě ſemja a popjet. Jego wotročk Elijer pschi ſtudni w zufym kraju ſteji, a w próſtwe ſwoju wěz temu ſenjeſej porucža. Davit je modleć ſ Božeje hnady, ſynki ſtyſknoscze a ſdyhowanja, pokutu a hnady, wěry a nadžije, ſhwalenja a džakowanja psches truny jeho harfy klinča. A kaž Davit we wſchit- kich nusach ſwojeho žiwenja, tak žo tež Salomon na wſhokoſeži ſwojeho ſboža modli: wón wo mudroſež a poſkluſhnu wutrobu proſhy. Elias psched Božim woblicžom leži a ſa zylý lud kaž tež ſa žiwenjejenotliwego džescža proſhy. Ach, ſo by ty njebježa roſtorhnył a dele ſtupił, tak žo Jesajaž ſe ſwojim wołanjom psches mróczele pschedoby. Jeſuš Chrystuſ pał, ſapoczeń a dokonjeć naſheje

wery, je někotru nōz na horach ſwojego kraja w modlitwje pſchebywał. Wot njeho ſu to jeho wuczobnizy naukli. Modlczę ſo bjes pſchecztačza: to je ta rada, kotrūz woni ſwojim wožadam dawaja. A ſchtó proſhcz ſnjedhrybjak? Boh ſam je nam to žadanje po modlitwje do wutroby położil. A połodnju horkach, w Alspach, pſchi jenej drózny ſwonu wižaja. Zana człowſka ruka je nieswoni, ale hdvž ſo wichor ſběha, potom wone ſwonja, puczowarjei na prawy pucz pomhacz. Tak ma tež kózdy człowječ, w kótrymž hishcze wſchitko žiwjenje ſ Boha wotemrjelo njeje, tajki ſwónczku we wutrobje; tón tež ſwonicz ſapocžnie, hdvž ſo nusa pola naš klapa, hdvž troſhta abo rady, abo ſwětla, abo pomozy, abo hnudu potrjebamy.

Njedajcze tutemu ſwónczku podarmo ſwonicz. Wy we młodych létach, kiz do mandželſtwa ſtupicze — na czo chzecze ſwoj dom twarieč? Na ſwoju młodu móz? Ach, ta ſo rucze minje. Na ſwoju luboſcz? Blaſní je, ſchtóz ſo na ſamu ſwoju wutrobu ſpushcza. Wy lepschi ſaložt trjebacze. Na Božim žohnowanju je wſchitko ležane. Wón jeniczych móže nam ſbože ſchlitowacz a dom wobarnowacz. Duž pſched njeho ſtupmy a proſhmy: Jesu, prjedy dži nam tu na ſemi! — A wy, kiz w próz̄y a džele, wo wojowanju a bědzenju ſtejicze, wy wobezeženi puczowarjo, wy kſchijnoscherjo, ſapſhimicze w modlitwje tu ruku, kiz chze wam pomhacz, ſo staracz, ſo bědžic, noſycz a czeſpicz. Na kózdy ranju ſtupeče pſched ſwojego Boha a proſhcz: Knježe, ty chył dženſha wodžic mje po ſwojej pſchitafni!

Ale niežo njeje tak ſwjate, ſo ſo hréch tež tam njeby nute dobył. To my ſami pſchi modlitwje ſhoniym. Kaf husto ſo w njej wot ſebicziwoſcze wodžic damy! Nai-lepschi pucz, ju wotbycz a pſchewinhecz, je dobroproſchenje. W nim je woboje, wera a luboſcz. Wera, dokelz je wona modlitwa, luboſcz, dokelz wona to ſwoje njeptyta, ale ſchtóz je bližſcheho.

2. Czinićze dobroproſchenje! To je něſhto wulke, hdvž ſebi człowječ ſwéri, dobroproſcherja ſa druhich pola Boha czinicz. Werna, ponizna, ſ wery narodžena luboſcz to dokonja. Wona nusu a hubjenſtwo druhich jako ſame ſwoje hubjenſtwo ſaczuwa, tak tamna kananejska žónska, wot staroſcze wo ſwoju džowku cérjenia, k temu Sbóžnik pſchiindze a jeho proſhescze: Knježe, ſmil ſo nade mnu! Luboſcz pak ſo tež bjes ſawiszcze nad derjehicžom druhich ſobu wježeli a naukuje, ſo ſ nimi dawaczerzej wſchitkich dobrzych darow džakowacze; tak japoſchtol Pawoł ſwojim Filippiskim piſche: Ja ſo džakuju ſwojemu Bohu ſa wasche towarzſtwo na tym evangeliu. — A tajki pſchikkad dobroproſhescze ſložje je nam naſch Knjeſ a Sbóžnik dał? Kaf nutrniye wón we ſwojej wychſhiměſchniskej modlitwje proſhy ſa ſwojich wuczobnikow, ſa jich ſdžerženje w pſchesjenioſczi a wernoſczi, ſa jich ſwarnowanje pſchede wſchém ſlym, ſa jich dokonjenje w kraſnoſczi!

Kajke napominanje ſa naš: Kſcheczijenjo, proſhcz tež wy jedyn ſa druheho. Wy starschi, je wam czaſne a węczne ſbože ſwojich džeczi naležane, dha poruczczje je ſ wutrobnym dobroproſchenjom ſwojemu Wótežej w njebeſzech. Wy domjazy a ſužodža, proſhcz jedyn ſa druheho, ſpomincze wožebje na khorých a czeſpjazých, a njewuſamkicze tež tych, kiz ſu wam njepſcheczelszy ſmykleni. Wy poddanjo, wopomincze, kaf jara husto kralowske króny cziſhcz, a kaf wjele wot praweho a mudreho knjeſtwa wotwiſuje, a wy ſo njebudzecze ſ tym ſpoſoſie, ſwoje dawki wotwjeſc, ale

budżecze tež Boha proſhcz wo dobru a ſwěrnu wychnoſczi, ſo bychmy poſojne a cžiche žiwjenje wjescz mohli we wſchej bohabojaſnoſczi a pózciwoſczi. Ale wychſche hacž kraleſtwia ſwěta ſteji nam kraleſtwo naſchego Boha. My ſkyschimy wo nusy ſwojich werrybratrow w roſproſchenju a wo žałosczi a czemnoſczi wonkach w pohanſkih krajach — nočzemny ruzh ſtykowacz, ſo by ſo Knjeſowa zyrkej twarila a Bože ſlowo ſ wježeloscu běžalo, zyle po myſli Knjeſoweho japoſchtola: ja napominam, ſo by pſchede wſchemi węzami ſo ſtala prōſtwa, modlitwa, dobroproſchenje a džakowanje?

3. Džakuječ ſo! Puczowar powjeda, ſo je wón w južnym morju lud namakał, kotrež ani ſlowo ſa džakowanje měl njeje, kotremuž je potajkim džakowanje zyle njeſnaty poczink był. Tón muž njebudzishe tak daloko puczowacz trjebał, ſo by to ſhonił. Tež w domiſnje mjes kſcheczijanami je jich doſez, kotsiž wſchēdnie ſ nowa ſwojemu Bohu wobtwjerdžuju: njedžak je ſwěta mſda.

Lubi kſcheczijenjo, džakuječ ſo! „Schtóz džak wopruje, tón mje ſhwali; a to je tón pucz, ſo ja jemu ſwoje ſbože ſjewju.“ Džakuječ ſo Bohu, hdvž jeho dobrotu ſhonicze, ale džakuječ ſo jemu tež, hdvž wón waſ czemne, czeſke pucze wjedze. Pſchiwolajcze ſebi potom: „Schtórudzisck th ſo, moja duſcha, a by tak njepokojna we mni? czaſkaj na Boha, pſchetož ja budu ſo jemu hishcze džakowacz, ſo wón mojeho woblicza pomož a mój Boh je.“ Pſches džakowanje ſo nam ſrudoba do žohnowanja pſchewobroča a my tu džiwnu ruku Božu pónajemy, katraž ſ wuſhywa ſylſow ſnjam wježela ſefkadhacze da.

Rogate: proſhcz, czińcze dobroproſchenje, džakuječ ſo! To je dobre a ſpodobne pſched Bohom, naſchim Sbóžnikom. Hamjeń.

M. w B.

Wje njewopusheč!

Wje njewopusheč! ſa tebje, Knježe, žadam
A k twojim ſwjathym wýkokoſcžam hladam;
Na twoju wótzni miloſcz ſaloža
Sſo moja nadžija.

Wje njewopusheč! Sſo moje horjo minje,
Hdvž duſcha wotpocžuje w twojim klinie;
Mdz hrécha, nusa, kſchij mje njetraſchi,
Sſynt jeno pſchi tebi.

Wje njewopusheč! Mdz džen ſo naſhiluje,
Ndz kiva k měru, czeło ſpróznoſcž cžuje;
Mjech potom, hdvž mi węčnoſcz ſefkadhacza,
Wje wjedžesch do njebla!

K. A. Fiedler.

Nabožina w ſchuli.

(Poſkracžowanje.)

Schtó dha ma ſo czinicz? Na kózdy pad je ſawod do ſroshmjenja trébný, pſchede wſchém pak ſpoſojenje wutroby nusne; duž tež dyrbi ſo fantazijs, ſ tym we ſwiaſku ſtejaza, ſabawjecz. W tym naſtupanju ſo powschitownje pſhemalo czini a ma teho dla wužer w tak mnohich biblijskich hodžinach tu njeſpodoňoſcž, ſo ſu džeczi pſchi powjedanju jeno czežko, pſchi wotprashowanju pak hishcze mjenje w ſedžbnoſczi ſdžeržecz. Njeje dha zyke Bože piſmo poſne ſwjateje poſesije! Czejhodla dha ſo ſtrachujemh, to poetiszny wobdželacz, ſchtóz tola poetiske je?

Njeje Sswjath Duch znano wjedzał, w kotrej formje ma ho tónle njebjeski dar czlowiekam sciezcę? Chzemý my jeho korrigowacę? To my njemóžemy, to tež ani spytacę njezměny. W psched-stajenjach žwiateho pišma je spodzivna wykóka jednoroscę; ale mnoge tych snamjenjow, jeno w lohskich wobryszach podótknienych, ho psched wóczkom wéry do kražne barbitnych, bohatych wobrasow pschewobroczeju, a wjele tych slutnych žlowow sbywaju žwety połnych myblów.

Wuczerjo, kotsiž hwoju žamžnu wutrobu snaja a nježu se sawjaſanymaj wočomaj psches žiwjenje schli, budža — maju-li jeno njeſhto fantazię — ho lohko do ſwonkownych pomérów a do ſmutskownych duchownych wobstejnoscęw wožobow, w historijach wustupowaznych, pschekadzecę móz a ſměja potom tu ſamožnosć, ſi tutychle wobstejnoscęw won ſ džeczimi ręczecę, je tež do tamnych poſtajenjow wodžicę a ſ tym wéru ſdželanoſcę jich roſoma a wutroby ſpomožowacę. Taſki wuczeſ (woſebje hornjeje klasy) budže n. psch. pola Abrahamoweho czechnenja do Kanaana karawanski czah, pola Josefa njewolniſtwo, pola puczowanja Israela puſczinu woſikowacę rc.; won budže Eliaſej mjes rapakami a Danielej mjes lawami ręczecę dacę, ſchto ſtaj tehdź něhdźe myſliloſ a ſa-čuwałoſ rc.; won budže w Joseſowej, Mójsaſowej, Davitowej rc. ſtawiſnje Boži porſt wiđecę dacę rc.; won njebudže pola Davitoweho pada a Pětroweho ſapréčza hwoju ſrudobu, pola Davitoweho po-wyſchenja a Pětroweho wumozjenja psches janđela hwoje wjeſele, pola Joseſoweho pschiſlodženja psches Potifarowu žonu hwoju roſžahloſcę, pola Božich ſudow (ſljenzy, wutupjenja Sodoma a Gomorzy, Nebukadnezarjoweje blaſnoſcę rc.) hwoje hľuboke ſa-ječe ſpotajecę rc.; won budže ſkönčnje ſi tutych měſtnow won do wutrobow a žiwjenja hwojich džeczi nits ſweczicę a njebudže roſ-pokowaznych, napominaznych, warnowaznych, ſwarjaznych — troſhto-waznych žlowow lutowacę.

Tole wſchitko pak w biblijſkich ſtawiſnach njesteji. Woſtawa nětko wuczeſ pola pišnika ſtejo, njemóže wo wſhem tym ničo pschińcę. Pschińdzeſi pak, dha to žane moralisowanje njeje, tež žane ręčzenje wo wézy, ale je ręčzenje ſi wézy ſameje, a tehodla pschiſprawne jako ſawod do wézy. Hdzež ho taſ ſtawa, tam to ſahorja, tam wóčka džeczi na hubomaj wuczerja wiſzaju, tam je — žiwjenje.

(Pſchichodnje dale.)

Sſerbski lud a kraj.

Wat J. E. Sſmolerja.

(Poſrakovanie.)

Pſchi tak mnogich dobrych poczinkach namakataj ho pola Sſlowjanow tež dwaj žaložnaj njepoczinkaj! Njejednota a zuſolubſtwo, ſotrajž ſtaj jím hacę do dženžniſcheho dnja ſ najwjetschej ſchodziſe bykoj. Dla jich njejednoth móžesche jich kóždy jenož trochu roſhlaďn a mózny njepſcheczel lohko pschewinycę a to cžim ſkerje, dokelž ho tež hiſheze často doſcz Sſlowjenjo namakachu, kiž zufbničam pscheczivo hwojim krajanam pomhachu. To je bohužel hiſheze dženžniſchi džen ſak, pſchetož Sſerbj ſu Sſerbow najhórschi njepſcheczeljo a phtau, kaž bych u jich ſahubili. — Sſlowjanow zuſolubſtwo ſezje tež pola Sſerbow w najrjeſchej kražnoſcę. Pſchetož hdze namaſach wjetſchu poſhilnoſcę: zuſu ręcz, zuſe waschnje, zuſu narodnoſcę wysche hwojeje wuſbehowacę, hacę pola Sſerbow? Hdze hlyſhich husezjich w zuſej ręczi ręczecę, hacę mjes žamymi Sſerbami? W najnowiſhim cžazu drje poczinkaju ho bôle ſjedno-čecę a ho jako lud ſačuwacę; w naſich drijach poczinkaja drje tež Sſerbj pschi ſjawnych ſklađnoſczech ſerbſzy ręczecę a w to-waſtchnym žiwjenju ſerbſku ręcz naſožecę, ale to ma ho jara wjele pschisporjecę, předh hacę móžem prajicę, ho ſa ſerbſku narodnoſcę taſ jara ſtarany, kaž Němzy ſa němſku.

2. Štawiſnarjo ſpominaja na to, ſo ho ſerbſki kral Derwan w lécze 630, hdzež cžeski kral Sſamo Frankow ſbi, tutemu podda a ſi nim frankſkeho krala Dagoberta taſ do ſtracha ſtaji, ſo dyrbjescze tutón wěſteho Rudolfa do Derinkſkeje (Thüringen) poſblacę, ſo by ju pscheczivo nimaj wobarał. W lécze 748 czechnicu na ſto tybzaz Sſerbow frankſkemu majordomuſzej Pippinej, kiž bě poſdžiſho ſ frankſkim kralom, ſ pomozh a pomhachu jemu ſ wulkemu dobyčzu nad jeho bratrom Grippu.

Tako Karl Wulki frankſke kraleſtwo naſtupi, ſapocža ho ſa Sſerbow njeměrnj cžaſ. Karl naſožowasche ſkódy ſkredk, ſo by naſprjedy jich ſužodow a potom Sſerbow žamých podczíſnyk, a Sſerbj věchu tež taſ njedohladni, ſo hiſheze jemu pscheczivo hwojim ſlowjanſkim bratram pomhachu, hacę ho tež na nich rjad dónidze, ſo buchu mot teho ſbicži, ſotremuž věchu pomhali. Wſchitka wutrobitoſcę, wſchitka ſkylnoſcę a mózne wobaranje Sſerbam a jich ſlowjanſkim ſužodam ničo njepomhacze, dokež ſebi mjes ſobu njepomhachu, ale ſkódy ſplah jenož ſa ſebje ſameho dželaſche. Pſchi taſkim ſkutkowanju žadyn džiw njeje, ſo bu Sſlowjanſtu telko kraja wotdobyte, kaž poſkoža zyłych Němzow wuczinja.

(Pſchichodnje dale.)

Spěwaj a dželaj.

Wobras ſe žiwjenja.

II.

Tež pola ſužoda Turja věſche taſ doho, haj hiſheze dleje ſwěza; tu pak njestejſche ſprózniw thſcher pſchi tružnizh, ale wjeſele a hara tu knježesche.

W Lipſku věſche ho džen ſrjedh lotterija cžahnyla a Turij, kiž tež hižom dawno hrajesche a wožminu bjerjesche, věſche pſchi wjecžorku, poręčawſhi ſi Boſežijom, hiſheze hodžinu daſoko do města ſchoł, ho prashecz, hacę na jeho lóž žane dobyčeze padnylo njeje. Tolu krócz pak ho podarmo njepraſhesche.. Se hwojej wožminu věſche do wulkeho loža pſchiſchol a ſi tym něhdźe džewjecz tybzaz tolež dobył! To věſche wjeſele! Rady budžiſche hiſheze pjenyſh ſběhnýl, tola ſ temu věſche hižom jara poſdže; taſ móžesche ſo jeno ſ wjeſekym powjeftwom wróžieč a dyrbjescze naſajtra ſažo pſchińcę. Tola pjenyſh věchu jemu wěſte, a duž bu nětko hižom do předka na nje pite a wužiwane. Schtož věſche w domje, dyrbjescze na jeho wjeſelu džel bracę, a mjes tym ſo pola ſkalza ſkožna ſchwbręžachu, klinčachu pola ſužoda ſchleňz a pſchi winje bu wuražowane, ſchto ma ho ſ taſkim na dobo pſchiſpadnje-nym bohatſtowm ſapocžecę. Pſchetož w lěpſkich wobstejnoscęz drje Turij věſche hacę Boſežij, tola pak pſchez w tajkich, ſo móžesche ſebi myſlicę, ſo je 9000 tolež ſužoł, kiž ho ženje wuczerpacz njehodži.

Rosemi ho, ſo naſajtra, kaž džen ſwitacę pocža, tež powjefcz wo tutym wulkim ſbožu Turja ho po zyłej wýy roſſcheri. ſſužo-đina Hilža věſche jena ſi prěnich, kotsiž to ſhonichu. Boſežij bě ſhoniwſhi ſbože hwojeho ſužoda jara měrnj woſtał, niž pak Hilža. „Hladej”, porokowasche hwojemu mužej, „tole ſbože býchmoj mój tež měcz moħkoj, potom býchmoj dołh ſaplacžikoj, khežu wuporjedža-koj a powjetſhiloj, pěkne ſlamářtvo ſaložiloj, a ſchtož by wysche woſtało, na dań dacę moħkoj: ty ho njeby trjebal dale taſ dręcz, a by ho ſa nam tola lěpje wjedlo.“

„Haj, Hilža““, wotmolwi Boſežij ſi waħa, „to býchmoj wſho cžiniloj, dokež dobyłoj njeſbmoj. Bóh ſam wě, ſchto býchmoj cžiniloj, hdj býchmoj dobyłoj. Wěř jeno mi, w tych pjenyſach žane ſbože a žane ſohnowanje njeteži. Donjež jeno cžiſče ſi měrom te tsi ſruchi platu do města a pſchinjeſ mi nowe pſchedženo, po-

myśl ſebi, ſo je mi Bóh ruzh dał, ſo bych pjeniſh ſaſlužił, a ſo je ſły duch loteriju wunamakał. S tymle njeſobrym wunamaka-njom njechaſh žane pjeniſh ſhubicž a wjele mjenje hiſcheze dobycž."

Nětko ſwjaſa tſi kruchi platu hromadu a pſchepoda je ſwojej žonje. Ta ſo poda tež na pucž do města, hdžez běſhe piſařnja fabriki, do kotrejž jeje muž dželatſche. Dužy do města pſchego a pſchego ſaſho ſama piſhi ſebi myſlesche na 9000 toler ſwojeho ſuſoda Turja a někotra hórla ſylda padže ſ jej u wóczlow na palatu ſchęzežku, ſo jeje twierdy muž ſo tola na žane waſchnje njechaſche dacž pſchepokaſacž. Tón pak ſydný ſo doma ſaſho ſ ſwojim froznam a ſprózniwje tkajesche dale, druhdy poſladujo na ſwojeju hólcžlow, kotaſh ſej wó jſtwje hrajkach.

Hilža bu w piſařni pſchecželnje pſchiwſata. Wažachu ſebi tam pilneho a cžicheho dželacžera, kotrehož dželo běſhe kóždy cžaſ bjeſe wſcheho poroka. W naſchich cžaſach, hdžez maſchina tkaje, staraja ſo mało wjazh wo to; ale pſched 60 lětami, hdžez ſa wjetſche twornje hiſchę ſak a ſak wjele tkaſzow ſe ſwojimaj rukomaj dželatſche, wjedžesche wobſedzeř twornje jara derje dobreho, ſwědomiteho dželacžera wot lohkomyſlneho roſeſnacž. Taſ dha Hilža njeſtebaſche doſho cžaſacž, pſchetož plăt doſho njeſcheladowachu, wona doſta ſwoje pjeniſh a proſchesche ludži w piſařni, ſo bychu ji taſ doſho nowe pſchedzeno pſchihotowali, doniž w měſče njeſobudž, ſo by wſchelatich nuſnych wězow ſebi naſupila, a potom ſebi po pſchedzeno pſchińdže. To pak por hođzinow traſeche a dženě bližeſche ſo hižom jara ſ poſtnu, hdžez ſ poſnym korbom naſupjenych wězow a ſ cžejkim wacžokom pſchedzena ſo pomaču na dompuč ſoda.

Běſhe lědu ſchtwórcz hođziny ſchla, tu doſčeze ju knjejſti wós a ſnaty hlož radostniſje na nju woſaſche: „Hilža, njeſocž ſo tola ſ tajſimle brěmjenjom, poj, ſydný ſo ſe mni do woſa!“ Hilža poſtrózena ſo woſladu a woſlada Turja, kíž ji jara wjeſele ruku na pſchecžo tyſaſche; běſhe w nowej dracze měſchčanskej módy, a jeho woſlicžo ſo pýrjesche kaž wino, kotrež je do krvě počza- bicž. Kaž pſcheradniž ſuſtach ſ woſoweho ſaka někotra bleſche. Hižom ſhudaſh, ſo bě naſch Turij w měſče pobył, tam pjeniſh ſběhnył a nětko na ſwoje waſchnje hižom počza taſle ſbože wo- žiwačz.

Hilža ſebi njevjerjeſche do woſa leſcz; Turij pak běſhe runje na to naſožen, ſo by ſwojej ſuſodžinje tež pſchecžiwo jeje woli ſ klužbje był, a duž njeſa prjedy měra, doniž Hilža piſhi nim we woſu njeſchedžesche. Cžejki korb a pſchedzeno běſhe předku pola poſoneča město namakało. Taſ dha ſo ji lohzy domoju džesche. „Na, ſuſodžinka, njeſejach prawje, ſo ma ſo ſbožu ruka ſkiežiečz?“

„Ta wſchal to tež pſchego ſwojemu mužej rěču, tón pak nježo wo tym ſklyſhacž njecha.““

„Sa to pak woſtanje tež pſchego ſhudy, hubjeny tkaſčk, dyrbi ſo ſ hłodom a ſ nuſu woſolo pracž a njeſož ſebi ani nježelu ſarancžk piwa ſupicž. Ale nětk pak dyrbi ſo pola mje wjeſele ſiwijenje ſapocžecž,“ poſracžowaſche Turij ſebi pſchipijo a tež Hilži poſredžo, „do města počzahnu a ſaložu tam wulke tyczeſtvo; to dyrbjia mi woſrocžy dželacž a budu jeno taſ w domjazej ſuſni woſolo ſhodžicž a jich dohladowacž. Mam dže pjeniſh a to bych tola bkaſu był, hdž bych ſo dale chył piſhi tružniž ſchihu a ſhromy dželacž.“

„Ach, ja wſchal njecha taſ wylkoſo,““ mějerjeſche Hilža, „hdž bych jeno por ſtoſ toleř měla, ſo bych male ſlamářtwo ſapocžecž a potom ſwojemu mužej trochu ſ pomozh byč moſla; wón dyrbi ſo tola pſches měru jara dręč a njepoſcheje ſebi

nježo, jeno ſo džesči žanu nuſu nječeřpitej.““ A woſoha žona hlaſaſche ſrudnje ſ ſemi.

„Haj, haj“, rjeſny Turij, „por ſtoſ toleř“ — a potom počza ſebi myſliz. Piſhi tým njeſabu ſaſho a ſaſho do winowej ſchleňy klužnycž, ſo by ſkonečnje na dnje namakał, ſchtož pýtaſche. „Cžep!“ na dobo ſo ſobu torhny, „njeſyrbí ſo Turjej wumjetowacž, ſo je na ſwojich ſhudyh pſchecželow a ſuſodow ſabył, hdžez je woſohatnył. Woſcžij wſchal je ſtarý bórczak, to je wěrno, ale hdžez mó- žesche mi hdž a hdž ſchto ſ woli ſežinicz, to běſhe wón kóždy ežaſ doma, a byrnje tež na mnje ſo hórfchil, je tola derje ſo mnú měnił. Ruka ruku myje. Wěſh tý ſchto, ſuſodžina Hilža, pſchekladž ſebi hiſchę ſunu tu wěz a jeli ſo cži ſubi, woſlicž, ſchto móžesch ſnadž triebacž; potom pſchińdž ſ Turjej a budžemoj dale hlaſacž.“

Žona ſwětle na Turja hlaſajo rjeſny: „Wo prawdze, by to chył?““

„Wěſo chył! Wój móžetaj mi niſſu dań dawacž, a my hižom budžemý widžecž.“ Turij dojedze najprjedy ſ ſwojemu ſuſodej, ſo by Hilži dele ſlěſč ſaſh, a Woſcžij ſaſta ſhwilk ſlacž, ſo by woſladał, ſchto ſo tu wjesy.

„Macž, macž!“ poſkocžiſtaj radostniſje hólcžezaj, běſchtaſtaj won ſ woſej a wlečeſchtaj pſchedzeno nuts, Hilža pak bjerjeſche korb ſ woſa dele. Woſcžij bě ſ woſnu ſtupiš a morschčesche lohzy cžoſo, hdžez ſwoju žonu ſ woſa leſcz a Turja w nowej dracze po naj- nowschej měſchčanskej módy widžesche.

„Starý bórczak, ſawola tón na njeho, „tebi pak je ſaſho woſaki, ſo ſebi ſuſ ſerje dam byč.““

„Turjo,““ napominaſche Woſcžij, „to ſ ſanemu ſhmanemu ſónzej njebeži. Ta ſym a woſtanu piſhi tým: Slě je, ſchtož w loteriji pſchěhraje, ale wjele hórje hiſchę, ſchtož dobužde.““

„Tu maſč, stare kóſlo, wucžer ſebi taſle myſle ſ teſle bleſchu, je dobra.“

Tola Woſcžij woſarasche ſo ſ woběmaj rukomaj. „Njechaſhnicžo darjene měč ſak a ſ tajſim wězam nimam žanyh pjenies.““

„Na, Woſcžijo, bjes žorta! Ty móžes ſebi tež ſunu ſe ſwo- jej žonu dobrotu ſežinicz, duž wupiſ ſu bleſchu na moju ſtrowotu; ty mi ſa to žaneho džaka winojth njebužes, ale ſežinisch mi ſ tym hiſchę wjeſele.“ Štym ſlowami ſlučzi bleſchu ſtarſhemu hólez do rukow a wotjedze ſ ſwojej khežzy.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ blíſka a ſ daloka.

— Hdžez je zyrlwinia rada w Delnim Wujesdze twar noweje ſarh woſsamka, ſo nětko wuwiedženje teho woſsamknenja hacži. Zyrlwinſka myſhnoſc chze mjenujz ſuſodžansku a Lucžanskmu woſhadu, doſelž ſtej woſej mjeňſchej a móžetej ſo derje wot jeneho duſchowpaſtyna ſaſtarač, ſjednocžicž a ma ſ temu ſa pſchihodniſche, ſo ſo nowa fara w ſeſpchezag natwari. Na druhej stronje pak ſo Wujesdžanam džiwacz njebožemý, ſo na ſwojim prawu woſtaji, ſo fara we Wujesdze woſtanje.

— Saňdženu nježelu mějerjeſche ſo zyrlwinſka visitazijsa w Hrožiſchežu. W přenjej ſherbskej Božej klužbje mějerjeſche rěču na woſhadu knjes farař Matek-Bartſki a w němskej Božej klužbje knjes zyrlwinſki radžicžel Roſenkranz ſe ſwojej visitazijskej rěču woſhadu poſtrowi. Poſpolnju mějerjeſche ſo ſhromadžisna hospodarjow, piſhi kotrejž běſhe tež knjes general Krauſ jako kollator pſchitomny. Poňdželu woſhta knjes zyrlwinſki radžicžel woſhadne ſchule w Hrožiſchežu, w Droždžiju a Maſojdach.